

Miljøarbeid i tjenester for mennesker med utviklingshemming

**Gratis høyere yrkesfaglig utdanning
(fagskoleutdanning)
60 studiepoeng**

For helse- og oppvekstpersonell med videregående opplæring

Opptakskrav

For opptak til fagskoleutdanningen Miljøarbeid i tjenester for mennesker med utviklingshemming kreves det fullført og bestått videregående opplæring med fagbrev som Helsearbeider eller Barne- og ungdomsarbeider. Hjelpepleiere, omsorgsarbeidere og personer med fullført og bestått videregående opplæring fra programområdet Aktivitør i utdanningsprogram for Design og håndverk kan også søke.

Studiet er delt inn i emner. Det er mulig for studenten å søke godskrivning for en eller flere emner dersom de kan dokumentere at de har tilsvarende NOKUT godkjente emner fra tidligere.

Opptak på bakgrunn av realkompetanse:

Kandidater som søker opptak på bakgrunn av realkompetanse må dokumentere at de er 23 år eller eldre i opptaksåret. Realkompetanse vurderes ut fra innlevert skriftlig dokumentasjon fra søker. Vurdering av realkompetanse gjøres i forhold følgende kriterium:

- Kompetanse tilsvarende Vg3/VK2 for opplæring fra studieretning, helse- og oppvekstfag. Kandidaten må bestå fagtest som bygger på læreplanen Vg3/VK2 i utdanningsprogrammet helse- og oppvekstfag og ha minimum 8333 timer relevant praksis (5 år)

Med realkompetanse menes all formell og ikke formell kompetanse som en person har opparbeidet seg gjennom skolegang, arbeid og fritid.

Med relevant praksis menes arbeidsoppgaver innen helse- og oppvekstsektoren, både offentlig og privat.

Søkere som tas opp på bakgrunn av realkompetanse vil etter gjennomført og bestått avsluttende eksamen ikke kunne søke autorisasjon innen helsefagene.

Politiattest

På grunn av praksis krever dette studiet gyldig politiattest. Denne må ikke være eldre enn 3 måneder. Ta kontakt med oss dersom du har spørsmål.

Utdanningstilbudets organisering

Utdanningen inneholder 4 teoriemner, 1 fordypningsemne og praksis. Utdanningen tilbys som en deltidsutdanning over 4 semestre (2 år) og legges opp med ca. 5 samlinger pr. måned på kveldstid (kl. 17.00 – 21.00).

For Bergen er utdanningen tilgjengelig på dagtid, en dag i uken på 6 timer fra klokken 09.00 – 15.00 + en time veiledning.

Studentene leverer en skriftlig oppgave pr. emne. Det er 10 uker praksis. Det er mulighet for praksis på egen arbeidsplass. Fullført utdanning gir 60 studiepoeng og gradsbeholdningen «Fagskolegrad».

Studenten må påregne studentavgift pålydende kr 400.-. Denne dekker medlemskap i ONF (Organisasjon for norske fagskolestudenter), administrative kostnader og diverse læringsmateriell som gjøres tilgjengelig på læringsplattform.

Utdanningen består av følgende emner:

Emne 1: Basisemne – 15 uker

1a. Innledende tema

- Helse- og omsorgsfagenes historie og utvikling
- Teorier og begreper innen helse- og omsorgsfagene
- Aktuelle verdier og normer i samfunnet og i helse- og omsorgsfagene, hvordan de henger sammen og styrer praktisk handling
- Studieteknikk
- Informasjonsteknologi

1b. Etikk

- Menneskesyn og menneskeforståelse
- Verdier og verdioppfatninger, livssyn
- Menneskerettighetene
- Etikk og moral, etiske dilemmaer
- Etisk refleksjon og refleksjonsmodeller
- Samfunnsmessige perspektiv og utfordringer i helse- og omsorgssektoren sett i forhold til verdier og normer
- Yrkesetikk
- Taushetspliktens etiske sider
- Brukermidvirkning
- Samtykkekompetanse - makt, tvang og kontroll

1c. Kommunikasjon og samhandling

- Kommunikasjonsteori
- Samarbeid og konflikthåndtering
- Tverrkulturell samhandling, kulturforståelse og kommunikasjon
- Samhandling i smågrupper og i organisasjoner
- Kommunikasjon i et hjelperperspektiv
- Relasjonskompetanse
- Veiledningsteori og veiledning

1d. Stats- og kommunalkunnskap, helse og sosialpolitikk

- Samfunnets og velferdsstatens utvikling, helse- og sosialpolitiske prioriteringer
- Levekår og folkehelse
- Lover og forskrifter som regulerer helse- og omsorgssektorens virkefelt
- Helse- og omsorgssektoren på kommunalt, regionalt og statlig nivå
- Offentlig og privat ansvar og omsorg
- Profesjonalisering i helse- og omsorgssektoren
- Helse og sosialpolitiske føringer og rammevilkår for mennesker med utviklingshemming
- Mennesker med utviklings sin plass i samfunnet
- Kvalitetssikring, internkontroll og kvalitetsutvikling
- Omsorgsforskning

1e. Sosiologi og psykologi

- Familien som sosial og kulturell institusjon
- Helse- og sosial ulikhet og kulturelt mangfold
- Roller, makt og avmakt
- Utviklingsteorier, livsløpet
- Emosjoner, behov, forventninger og motivasjon
- Kriser, traumer og forsvarsmekanismer

Emne 2: Grunnlagstenkning og lovverk i miljøarbeid – 13 uker

2a. Grunnlagstenkning

- Kunnskap om utviklingshemming: ulike diagnoser, tilleggsvansker og behandling
- Kriser traumer, sorg og forsvarsmekanismer
- Forståelse av forutsetninger for helsen hos mennesker med utviklingshemming, og tilgang på psykiatriske og somatiske helsetjenester
- Miljøarbeiderens rolle
- Tilrettelegging i forhold til funksjons- og læreevne, livsløpsfaser, egenomsorg, sårbarhet og utviklingsmuligheter
- Mennesker med utviklingshemming sin plass i samfunnet

2b. Kommunikasjonsprosessen

- Kunnskap om utviklingshemming i forhold til barn, unge, voksne og eldre
- Kunnskap om alternativ kommunikasjon
- Kommunikasjon med personer som har svekket språkforståelse
- Utvikling av ulike samspillfunksjoner
- Veiledning overfor tjenestemottakere/pårørende/familie

- Miljøarbeider – brukerrelasjonsholdninger og etiske dilemmaer
- Kunnskap og holdninger som alternativ til tvang og makt
- Konflikter, møte med vold, trusler, tvang og makt
- Konfliktforebyggende tiltak
- Samtykkekompetanse - kampen om makten

2c. Lovgivning

- Aktuelle lovverk med forskrifter og rundskriv
- Selvbestemmelse og beslutningskompetanse
- Lovbaserte rettigheter og plikter for de ulike brukergruppene og saksbehandling
- Taushetspliktens etiske sider
- Kriminell lavalder ift utviklingshemmede
- Internkontroll
- Dokumentasjon

2d. Veiledning og samarbeid

- Utøvelse av veiledning i forhold til brukerne og pårørende/familie
- Samarbeid med pårørende, brukerorganisasjoner og frivillige organisasjoner, naboer og nærmiljø

Emne 3: Metoder i miljøarbeid – 16 uker

3a. Innføring i modeller for miljøarbeid, læring og utvikling

- Teorier og modeller i miljøarbeid
- Planlegging og tilrettelegging for å møte individuelle behov, inkludering og deltakelse
- Habilitering – og rehabiliterings prinsipper og teorier
- Alternative metoder til bruk av makt og tvang
- Holdninger og etiske vurderinger ved valg av tiltak

3b. Kartlegging, utredning og tilrettelegging av tilbud (fra observasjon til individuell plan)

- Kartleggingsmetoder og verktøy / Observasjonsteknikker
- Individuell plan som metode i helhetlig planlegging
- Rollen som koordinator (nærperson, primærkontakt)
- Koordinering og tverrfaglig samarbeid omkring oppfølging av brukerne/samarbeidsmodeller?
- Helhetstenkning, koordinering og individuell tilpasning av tiltak
- Holdninger og etiske vurderinger ved valg av tiltak
- Brukerperspektiv og brukermedvirkning

- Planlegging og tilrettelegging for selvbestemmelse (brukerperspektiv og brukermedvirkning)

3c. Brukernes livsfaser og behov – utviklingstilpassede tiltak

- Overgang skole/arbeidsliv
- Arbeidsmuligheter/ulike alternativer/inkluderende arbeidsliv
- Aktivitets – og fritidstilbud/stimulering og utvikling gjennom kultur, idrett etc.

3d. Mestring av dagliglivet - ADL

- Primær, sekundær og tertiær ADL
- Selvstendighet, mestring, vedlikehold og metodikk for nylæring
- Fysisk aktivitet, kost og ernæring
- Nettverksbygging, sosial kompetanse, integrering i nærmiljøet
- Tilrettelegging av hjelpemidler
- Ergonomiske tiltak/tilpasning av hjelpemidler

3e. Brukermedvirkning

- Strategier for å sikre brukermedvirkning
- Kommunikasjon, forventninger og motivasjon

Praksis: 10 uker

Praksis er på totalt 10 uker à 30 timer. Egnede praksissteder er praksissteder hvor studentene har mulighet til å fokusere på utviklingshemming og nå læringsutbytte for praksis. Dette kan være eksempelvis tilrettelagte boliger eller dag- og habiliteringssentra.

Emne 4: Familie og samfunn – 11 uker

4a Helseutfordringer hos mennesker med utviklingshemming

- Psykiske lidelser og aldring hos utviklingshemmede
- Søvnens betydning for den mentale/psykiske og fysiske helse
- Ernæring

4b. Familie og nettverk

- Evne til å operere i nettverk
- Samliv/familieliv, seksualitet
- Hjelp til etablering av sosiale roller

4c. Inkludering og deltaking i samfunnet

- Normalitet og livskvalitet
- Kultur -, organisasjons – og samfunnsliv
- Ivaretagelse av rettsikkerhet for mennesker med utviklingshemming
- Utviklingspsykologi
- Flerkulturelle forståelse

4d. Boformer, organisering og ansvar

- Ulike boformer (privat, kommunal)
- Oppfølging og tilrettelegging (hjelp – og støtteordninger)
- Økonomiske støtteordninger
- Støttekontakt / personlig assistent

Emne 5: Fordypning i miljøarbeid – 10 uker

Studentene skal gjennomføre et obligatorisk fordypningsarbeid. Tema for fordypningsarbeidet skal være praksisrettet, forankret i relevant teori samt konkret være knyttet til praksis og ett eller flere tema i utdanningens emner. Studenten skal gjennom fordypningsarbeidet vise refleksjon og bruke både teori og erfaringer fra praksis.

Administrasjons- og undervisningslokaler:

AOF Fagskolen Hovedkontor Dreier Gaarden Haraldsgata 190 5525 HAUGESUND Klikk for Kart	AOF Fagskolen Strandgaten 197 5004 BERGEN Klikk for Kart	AOF Fagskolen i-Park Stavanger Richard Johnsens gate 4 4021 STAVANGER Klikk for Kart	AOF Fagskolen AOF Agder Markensgate 13 4611 KRISTIANSAND S Klikk for Kart
---	---	---	---

Kontaktperson Haugesund:

Cathrine Westmork
Kompetanserådgiver
cathrine.westmork@aof-fagskolen.no
52 70 90 08 / 970 94 461

Kontaktperson Stavanger:

Gunn-Anne Larsen
Kompetanserådgiver
gunn-anne.larsen@aof-fagskolen.no
52 70 89 98 / 413 24 432

Kontaktperson Bergen:

Wenche Lien Fotland
Avdelingsleder Bergen
wenche.lien.fotland@aofvestlandet.no
tlf. 412 01 689 / 55 30 90 50

Kontaktperson Bergen:

Hege Verpe
Kompetanserådgiver
hege.verpe@aof-fagskolen.no
Tlf. 948 01 982 / 55 30 90 50

Kontaktpersoner Agder:

Mette Celius
Kompetanserådgiver
mette.celius@aof-fagskolen.no
52 70 89 99 / 480 97 991

Kontaktperson Stavanger:

Tone Kristin Larsen
Kompetanserådgiver
tone.larsen@aof-fagskolen.no
52 70 89 91 / 478 63 936

Kontaktperson Bergen:

Christian Kronen
Kompetanserådgiver
christian.kronen@aof-fagskolen.no
tlf. 979 83 764 / 55 30 90 50

Mer informasjon og påmelding gå til:

www.aof-fagskolen.no

AOF Fagskolen
Postboks 24, 5501 Haugesund
Telefon: 52 70 90 00
E-post: post@aof-fagskolen.no
Facebook.com/aof fagskolen

veien videre